

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

7289

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el projecte d'instal·lació de molins per defensa antigelades, polígon 3 parcel·la 1386, polígon 4 parcel·la 120. TM Vilafranca de Bonany (140a/2021)

Vist l'informe del Ple de 23 de juny de 2022, i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental sobre el projecte d'instal·lació de molins per defensa antigelades, polígon 3 parcel·la 1386, polígon 4 parcel·la 120. TM Vilafranca de Bonany, en els termes següents:

Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

El Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears estableix en el títol IV d'avaluació ambiental de plans, programes i projectes que puguin afectar espais Xarxa Natura 2000 el procediment en l'article 30 i les actuacions prèvies a l'article 31. Segons aquestes disposicions, s'ha d'avaluar dins els procediments prevists a la llei estatal d'avaluacions ambiental (Llei 21/2013) tenint en compte els objectius de conservació de la llei de biodiversitat (Llei 42/2007) i la LECO (Llei 5/2005). L'avaluació de les possibles repercussions ambientals segons la legislació estatal i autonòmica d'avaluacions ambientals s'inclou al procediment d'avaluació ambiental.

Amb data 12/04/2021 el Director General d'Espais Naturals i Biodiversitat va dictar Resolució sobre l'expedient XN-026/2021 en els termes següents:

1. Certificar que el projecte de molins per defensa antigelades a la parcel·la 1386 del polígon 3 del terme municipal de Vilafranca de Bonany, que es troba a la ZEPA ES0000542 Pla de Vilafranca, pot afectar de manera apreciable els hàbitats naturals i les espècies d'interès comunitari de l'espai Xarxa Natura descrit anteriorment.
2. Comunicar a l'Ajuntament de Vilafranca de Bonany que insti al promotor a presentar davant aquest ajuntament la sol·licitud d'inici d'avaluació d'impacte ambiental simplificada del projecte que ha d'incloure l'estudi de repercussions ambientals, d'acord amb les previsions de la Llei 21/2013 i la Llei 5/2005, així com tenir en compte l'exposat respecte a les espècies protegides.

El projecte segueix el procediment simplificat d'avaluació d'impacte ambiental de la secció 2ª del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la llei estatal, Llei 21/2013, de 9 de novembre, d'avaluació ambiental per a l'emissió de l'informe d'impacte ambiental que ens ocupa amb caràcter previ a la seva autorització administrativa.

1.Descripció i ubicació del projecte

Aquest projecte se fonamenta en la instal·lació de cinc molins de 13,7 metres aproximadament, per lluitar contra les gelades a d'una plantació de 33,4 ha d'ametllers existent a la parcel·la número 1386 del polígon 3 i preveu la plantació immediata de 14,3 ha d'ametllers en regadiu a la parcel·la 120 del polígon 4.

La ubicació de la instal·lació dels ventiladors per combatre la inversió tèrmica es localitza a la ZEPA ES0000542 Pla de Vilafranca i la ubicació de la sembra de les hectàrees de cultiu d'ametllers en regadiu és en una parcel·la que limita amb aquesta anterior i està fora dels límits de XN2000.

2.Avaluació dels efectes previsibles

D'acord amb l'Acord de Consell de Govern de 18 de gener de 2019 pel qual s'aproven la declaració i ampliació de les zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears, l'avifauna lligada als usos agraris és precisament la que té una recessió més general en l'àmbit europeu i, en conseqüència, és convenient actuar en el Pla de Vilafranca en la protecció d'aquests agrosistemes, que ha

d'incloure l'estímul del manteniment de pràctiques agràries sostenibles i compatibles amb les espècies d'aus d'aquests hàbitats.

D'acord amb l'estudi de repercussions ambientals presentat, la parcel·la no es considera de cultiu de cereal extensiu, atès que hi ha plantació d'ametlers i oliveres, encara que a les fotografies anteriors a l'any 2018 s'observa que la parcel·la sí ho era. El fet que l'hàbitat principal de les aus presents a la zona siguin extensions obertes particularment desarborades i lligades al cultiu de cereal i aquesta parcel·la no s'ho consideri pel fet de ser una zona de cultiu arbori homogeni, disminueix les possibles afeccions quant a la nidificació, atès que les principals amenaces es troben relacionades amb la dependència dels cultius cerealístics i la intensificació de les pràctiques agrícoles. A més pel fet que els molins s'instal·len separats a uns 250 metres, no es preveu que generin un efecte barrera ni que interrompin la connexió entre les àrees d'alimentació i cria.

D'acord amb el mateix estudi, l'acció de les pales dels molins es realitza únicament quan les condicions tèrmiques i climatològiques són adverses, és a dir durant la nit i hores prèvies a l'alba, pel qual no es preveu un impacte en les aus planejadores d'hàbitats diürns encara que sí de *Tyto alba* o *Burhinus oedipnemus*. Concretament el període de gelades perjudicial per a la producció és del mes de març fins al mes d'abril i la previsió és, com a màxim, d'uns 6 o 7 dies cada 3 o 4 anys. Per altra banda, com la finalitat dels molins no és la producció d'energia, no es realitzaran esteses elèctriques, anul·lant així les possibilitats d'electrocució. Per tot això, les probabilitats de col·lisió amb aus es redueixen significativament.

El projecte no té relació directa amb la gestió del lloc i no tindrà afectació significativa a la Xarxa Natura 2000, sempre que es compleixin una sèrie de condicionants que es recullen en les conclusions de l'informe.

3.Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb els articles 45 a 47 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'han realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades per la realització del projecte:

Al Consell de Mallorca (Direcció Insular de Territori i Paisatge, Direcció Insular d'Urbanisme).

Al Govern de les Illes Balears (GOIB) Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica- D.G d'Energia i Canvi Climàtic (Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera), Conselleria de Medi Ambient i Territori- D.G d'Espais Naturals i Biodiversitat (Servei de Planificació del Medi Natural, Servei de Protecció d'Espècies), D.G de Recursos Hídrics (Servei d'Estudis i Planificació, Servei de Gestió del Domini Públic Hidràulic), Conselleria d'Agricultura Pesca i Alimentació - D.G de Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural (Servei d'Agricultura, Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari).

El dia d'avui, de les consultes realitzades, s'ha rebut resposta de:

El Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (data entrada 29/11/2021). Aquest informe 172/21 – CA en relació amb instal·lació de ventiladors per defensa antigèlades, polígon 3 parcel·la 1386, polígon 4 parcel·la 120 T.M Vilafranca de Bonany el cap de servei conclou que considera correcte en quant als vectors de canvi climàtic i qualitat de l'aire.

El Servei Jurídic d'Urbanisme (data d'entrada 15/12/2021) de la Direcció Insular d'Urbanisme del Consell de Mallorca. Aquest informe indica que es tracta de sòl rústic general i que es tractaria d'una instal·lació complementària de l'explotació agrària que segons la matriu de sòl rústic com a activitat del sector primari és un ús admès i sense necessitats de tramitació d'Interès General.

El Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari (data entrada 17/12/2021). En aquest informe el cap de servei de Reforma i desenvolupament agrari informa que projecte va ser informat favorablement per aquest servei i informa favorablement l'objecte del projecte des del punt de vista agrari.

El Servei d'Ordenació del Territori (data d'entrada 03/01/2022). L'informe diu que segons el PTIM, la instal·lació de les cinc torres es pot considerar com la implantació d'una petita infraestructura tipus E1. I que les infraestructures a sòl rústic general són usos condicionats entre altres, ser una infraestructura tipus E1. Conclou que informen favorablement la proposta sempre que es tenguin present l'observació següent: Convé detallar el color de l'acabat dels molins de tal manera que s'evitin els colors o els acabats brillants que resultin molt visibles des de la distància, al seu lloc es proposa utilitzar colors presents en l'entorn (verds, cels, gris, marrons) per tal de reduir l'impacte visual de la instal·lació.

El Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat (data d'entrada 05/01/2022). L'informe realitzat el 22 de desembre de 2021 conté uns antecedents que indiquen que en data 11 de març de 2021 en resposta a la consulta feta per la cap de servei de Planificació el Servei de Protecció d'espècies va emetre un informe desfavorable sobre el projecte. I reitera l'informa desfavorable sobre la instal·lació de molins per defensa antigèlades perquè el projecte suposava una amenaça sobre l'hàbitat, amb pèrdua neta de la superfície i pèrdua de connectivitat, que suposava una amenaça sobre les espècies d'aus que varen motivar la declaració de la ZEPA i altres aus presents a la zona per risc de col·lisió a més de l'efecte de barrera. Suposava un risc per a les espècies de quiròpters i el projecte no s'ajusta als objectius prioritaris de l'Estratègia de Conservació d'Aus Amenacades Lligades a medis Agroesteparis d'Espanya que diu que la implantació de noves

infraestructures s'ha d'adequar a les necessitats ecològiques de les espècies objectiu de l'estratègia, evitant-ne la instal·lació a àrees considerades com a crítiques o d'importància per a elles. Finalment esmenta "que el cultiu d'ametllers que es vol protegir amb el projecte no és el més favorable per a les espècies que varen motivar la declaració de la ZEPA i que l'increment de la superfície d'aquest cultiu, previst a la parcel·la 120 del polígon 4, que limita amb la ZEPA, hauria de ser informat pel servei de Planificació al Medi Natural. La transformació de cultius de secà a regadiu i llenyosos és considerada per l'Estratègia de Conservació d'Aus Amenaçades Lligades a Medis Agro-esteparis d'Espanya com una de les amenaces per pèrdua de substrats favorables i pèrdua de qualitat d'hàbitat.

El Servei de Planificació del Medi Natural de la D.G. d'Espais Naturals i Biodiversitat, (data d'entrada 12/01/2022), fa una descripció de la part del projecte de la parcel·la 1386 i la instal·lació dels molins sense esmentar la parcel·la 120 i els cultius que es volen sembrar. Diu que ja hi ha instal·lades les plataformes i els dipòsits atès l'Ajuntament de Vilafranca de Bonany va detectar, amb posterioritat, que l'explotació estava inclosa dins un espai XN2000. Seguidament hi ha un apartat de Fonaments de dret, quinze consideracions tècniques i unes conclusions, informa que el projecte no té relació directa amb la gestió del lloc i no tindrà afectació significativa a la Xarxa Natura 2000, sempre que es compleixin un conjunt de 14 condicionants relacionats amb el compliment de la Llei 42/2007, que no es realitzin les obres sorolloses durant l'època de nidificació de les aus protegides presents en l'espai, la Llei 8/2019, la limitació de la il·luminació artificial, que les cinc torres tinguin una activitat exclusivament en el cas de gelades (-2°C), s'abalisin les torres amb llums vermelles intermitents, es realitzi un control de presència de carronyaires a les immediacions de la parcel·la, s'eviti l'aplicació d'herbicides per a realitzar el control de la vegetació, Pla de Vigilància Ambiental, s'apliqui un protocol per conèixer la possible sinistralitat escaiguda en les aus o en les rates pinyades, es facin comprovacions per detectar territoris o zones de nidificació i/o alimentació d'aquelles espècies rellevants que es trobin en l'àrea d'influència, i es consideri la incorporació d'un sistema automàtic de monitorització d'avifauna per tal de detectar les aus i activar automàticament renou d'avis o l'aturada del ventilador.

El Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics (data d'entrada 19/01/2022) informa favorablement amb 2 condicionants. Un primer. En relació als dipòsits de gas propà GLP, s'atindrà al que disposa el Reial decret 656/2017, de 23 de juny i el Reial Decret 919/2006, de 28 de juliol en quant als requisits de l'obra civil i a l'emmagatzematge de gasos líquids del petroli a recipients fixes. Un segon. Atès que la zona presenta un nivell de vulnerabilitat a la contaminació d'aqüífers moderat, s'atindrà al que disposa l'article 2.1 c) del decret llei 1/2016, de 12 de gener de mesures urgents en matèria urbanística.

4. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, d'avaluació ambiental, i no es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient:

1. Característiques del projecte:

El projecte es desenvolupa dins ZEPA ES0000542 Pla de Vilafranca espai natural de rellevància ambiental que pertany a Xarxa Natura 2000. Suposa la introducció d'estructures assimilables per mida i morfologia als aerogeneradors però amb un funcionament limitat a les condicions atmosfèriques adverses pel cultiu de fruiters i per tant, els impactes que poden generar són similars però varia la intensitat.

2. Ubicació del projecte:

El Pla de Vilafranca no només és un pla amb cultiu de cereal sinó que també té diversitat d'hàbitats amb alzinar, pinar, ullastrar amb punts d'aigua de les siques de drenatge que travessen la zona i aporten la presència d'espècies de zones humides com indiquen les característiques de la fitxa de Xarxa Natura. L'àmbit d'actuació del projecte, vist el cultiu que hi ha a l'actualitat, és el d'unes parcel·les on s'ha produït la pèrdua del cultiu de cereal extensiu típic de la zona del Pla de Vilafranca.

A més, aquestes parcel·les objecte del projecte es troben envoltades de parcel·les de producció agrària ecològica. El projecte hauria d'assegurar que no afectarà a les poblacions d'aus estepàries amenaçades presenta a la zona com pot ser el sebellí *Burhinus oedicnemus* inclòs a l'Annex I de la Directiva aus.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. No subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el "Projecte Instal·lació de molins per defensa antigelades, polígon 3 parcel·la 1386, polígon 4 parcel·la 120" sempre que es compleixin les mesures preventives, correctores i compensatòries i el PVA del document ambiental dut a terme per FOA ambiental s.l. Agost 2021 elaborat per Fernando E. Orozco, Gabriela M. Ubaldi, Jaume Medina Cañellas així com els següents condicionants:

- Es compleixin les prohibicions genèriques, d'acord l'article 57 de la Llei 42/2007.
- No es realitzin les obres sorolloses durant l'època de nidificació de les aus protegides presents en l'espai, que comprèn el període de febrer a juliol, ambdós inclosos.
- Les restes del material de la fase de construcció, estiguin controlats en recipients homologats i lliurats a un gestor autoritzat pel seu reciclatge o per la disposició del rebuig i es realitzi una gestió de residus selectiva d'acord amb la Llei 8/2019.

- Es limiti la il·luminació artificial, tant durant l'execució de les obres com per al funcionament.
- D'acord amb el document ambiental, que les cinc torres tinguin una activitat exclusivament en el cas de gelades (-2°C) i que aproximadament tinguin una activitat màxima, en un escenari desfavorable, de 4 hores durant 3 dies a l'any. Aquest extrem ha de ser acreditable i s'haurà de facilitar la informació als agents de medi ambient en cas d'inspecció.
- Es revisin els motors de la maquinària quan sigui la temporada de gelades.
- S'abalisin les torres amb llums vermelles intermitents.
- Es realitzi un control de presència de carronyaires a les immediacions de la parcel·la, i en cas que la presència coincideixi amb el moment de funcionament dels ventiladors.
- S'utilitzi una malla cinegètica en cas que hi hagi tancaments.
- S'eviti l'aplicació d'herbicides per a realitzar el control de la vegetació
- S'apliqui un protocol per conèixer la possible sinistralitat escaiguda en les aus o en les rates pinyades (amb tests de detectabilitat, permanència de cadàvers, estudi de mortalitat, etc) El protocol inclourà la informació dels dies efectius de funcionament, per a cada període anual de funcionament i haurà d'estar disponible per a l'administració ambiental en cas de requeriment així com el compliment del PVA.
- Es realitzin comprovacions per detectar territoris o zones de nidificació i/o alimentació d'aquelles espècies rellevants que es trobin en l'àrea d'influència.
- Es consideri la incorporació d'un sistema automàtic de monitorització d'avifauna per tal de detectar les aus i activar automàticament renou d'avís o l'aturada del ventilador.

Segon. Es publicarà el present informe ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

A més, es donarà compte al Ple de la CMAIB i al subcomitè tècnic d'Avaluació d'Impacte Ambiental (AIA).

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'aprovació del projecte en el termini màxim de quatre anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 47.4 de la Llei 21/2013.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.6 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 25 d'agost de 2022)

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

